

Vlaams
Parlement

stuk **975** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 17 februari 2011 (2010-2011)

Voorstel van decreet

van de heren Dirk de Kort, Carl Decaluwe, Jan Roegiers en Jan Peumans,
mevrouw Lies Jans en de heren Sas van Rouveroj en Steve D'Hulster

houdende wijziging van de wet van 5 mei 1936
tot vaststelling van het statuut der havenkapiteins

TOELICHTING

Binnen elke zeehaven wordt een havenkapiteinsdienst opgericht. Hoewel de havenkapiteinsdienst ressorteert onder het bestuur dat belast is met de exploitatie van de haven, worden de havenkapiteins benoemd door de Vlaamse Regering. Het behoort anderzijds tot de uitdrukkelijke bevoegdheid van het exploiterend havenbestuur om, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en noden, in het bijzonder de activiteiten binnen de eigen haven, de staf van de officieren, en de personeelsformatie van de havenkapiteinsdienst vast te stellen en tot de invulling daarvan over te gaan. Ook het vaststellen van de voorwaarden voor de kandidaatstelling, de regels betreffende de aanvaarding van de kandidaten, de aanwervingsvoorwaarden en de vaststelling van het salaris, behoren tot de bevoegdheid van het havenbestuur.

Hoewel de staf van de officieren en de personeelsformatie van de havenkapiteinsdienst, zowel in absolute aantallen als op het vlak van inhoudelijke functiedomeinen van haven tot haven kunnen verschillen, is het aanbevelenswaardig en zelfs noodzakelijk om gemeenschappelijke minimale kwalificatieregels voor de functie van havenkapitein vast te stellen.

Die minimale kwalificatieregels beogen aldus een gemeenschappelijke opleidings- en kwalificatiebasis, vertaald in noodzakelijke en relevante nautische opleiding en/of ervaring, vast te stellen waaraan een kandidaat moet voldoen om benoemd te kunnen worden tot havenkapitein of adjunct-havenkapitein in een zeehaven en zodoende de aan de functie door de wet verbonden taken en verantwoordelijkheden uit te oefenen.

De minimale voorwaarden die thans gelden, zijn naar de mening van de indieners van dit voorstel, te beperkend omschreven zodat slechts een deel van het potentiële rekruteringsveld – dat overigens relatief beperkt is – in aanmerking kan komen voor benoeming. Om de havenbesturen in staat te stellen het volledige rekruteringsveld te kunnen aanspreken, rekening houdend met de beperktheid ervan, is het aanbevelenswaardig om de benoemingsvoorwaarden gedeeltelijk te herzien. Dit voorstel beoogt een dergelijke herziening. Het stelt een uitbreiding van de minimale kwalificatieregels voor zonder de doelstelling ervan, dat wil zeggen het garanderen van een minimale opleidings- en kwalificatiebasis, teniet te doen.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

De benoemingsvoorwaarden voor kapitein of adjunct-kapitein die thans gelden, eisen het bezit van een STCW'95-certificaat van master en gedurende minstens 36 maanden effectieve vaart (STCW: Internationaal Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding, diplomering en wachtdienst – International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers).

In de eerste plaats wordt voorgesteld om de voorwaarde dat de kandidaat die houder is van het STCW'95-certificaat van master, ook over minstens 36 maanden effectieve vaart moet beschikken, te schrappen. Dat is logisch, aangezien het bezit van het STCW'95 certificaat van master altijd veronderstelt dat de houder een minimale vaartijd van 36 maanden heeft doorlopen.

Er wordt vervolgens voorgesteld om de benoemingsvoorwaarden te verbreden, dat wil zeggen naast het STCW'95-certificaat van master ook andere bewijzen of titels van geschiktheid en nautische ervaring, zij het altijd gekoppeld aan een zekere vaartijd, in te voeren.

Het STCW'95-certificaat van master verwijst naar het certificaat van master zoals bedoeld in het Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding, brevettering en wachtdienst, opgemaakt te Londen op 7 juli 1978 en ingrijpend aangepast onder andere op 7 juli 1995. Die opleidings- en diplomavoorschriften zijn naar Belgisch recht onder meer omgezet in het koninklijk besluit van 24 mei 2006 inzake vaarbevoegdheidsbewijzen voor zeevarenden.

Eenieder die op een zeeschip een bepaalde functie opneemt, moet daartoe over een passend vaarbevoegdheidsbewijs, voorzien van een officiële verklaring, beschikken. Dat geeft met andere woorden de houder het recht dienst te doen in de daarin beschreven hoedanigheid, en de daarbij behorende functies te vervullen op het daarin omschreven verantwoordelijkheidsniveau op een zeeschip van het desbetreffende type, tonnage, vermogen en wijze van voortstuwing, tijdens de desbetreffende zeereis. In het kader van de benoemingsvoorwaarden voor havenkapitein wordt het bezit van een passend vaarbevoegdheidsbewijs (het STCW'95-certificaat van master) geacht het bewijs te vormen van de voor de functie noodzakelijk geachte nautische ervaring van de betrokkene. Er wordt niet vereist dat het vaarbevoegdheidsbewijs is voorzien van een officiële verklaring, die overigens een maximale geldigheidsduur van vijf jaar heeft. De officiële verklaring is met andere woorden niet relevant voor de benoeming van havenkapitein aangezien het om een functie aan de wal gaat. Vandaar dat het voorstel bepaalt dat eenieder die houder is geweest van een STCW'95-certificaat van master, eveneens in aanmerking komt om te worden benoemd in de functie van havenkapitein.

Naast het STCW'95-certificaat van master moet ook het brevet van kapitein ter lange omvaart toegang verlenen tot de functie, zoals het geval was in de vroegere versie van artikel 4 van de Havenkapiteinswet, die voor het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest trouwens nog altijd van kracht is. Het brevet van kapitein ter lange omvaart garandeert immers een gelijkwaardige nautische kennis en praktische ervaring als het STCW'95-certificaat van master. Dat is overigens ook het geval voor het diploma van licentiaat of master in de nautische wetenschappen, voor zover dat gekoppeld wordt aan een zekere effectieve vaartijd. De minimale vaartijd die de noodzakelijke praktische ervaring garandeert, wordt voor de houders van een licentie of master in de nautische wetenschappen vastgesteld op 24 maanden als hoofd van de wacht. Om in aanmerking te komen als kandidaat, moeten houders van een licentie of master in de nautische wetenschappen bovendien minstens 36 maanden een door het exploiterend bestuur of organisme als relevant omschreven nautisch ambt binnen een havenkapiteinsdienst hebben uitgeoefend. Vanwege het verschil in functie-indeling en functiebenaming bij de verschillende havenbesturen, wordt voorgesteld dat de havenbesturen zelf bepalen en motiveren welke functie als relevant wordt beschouwd. Bij wijze van voorbeeld kan de functie van havenluitenant of verkeersleider worden vermeld. Een vermindering van effectieve vaartijd ten opzichte van de houders van het STCW'95-certificaat van master is verantwoord wanneer het uitgeoefende ambt een nautische functie betreft en onmiskenbaar relevante ervaring oplevert voor de uitoefening van de functie van havenkapitein. In voorkomend geval is het logisch dat een dergelijke relevante ervaring mee in rekening kan worden gebracht.

Ten slotte wordt telkens verduidelijkt dat het voorgeschreven STCW-certificaat en de vereiste effectieve vaartijd betrekking hebben op zeeschepen met een brutotonnage van 3000 of meer.

Dirk DE KORT

Carl DECALUWE

Jan ROEGIERS

Jan PEUMANS

Lies JANS

Sas VAN ROUVEROIJ

Steve D'HULSTER

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid

Art. 2. Artikel 4 van de wet van 5 mei 1936 tot vaststelling van het statuut der havenkapiteins, vervangen bij het decreet van 16 juni 2006, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4. Om benoemd te worden tot havenkapitein of adjunct-havenkapitein moet de kandidaat hetzij:

- 1° houder zijn of zijn geweest van een STCW’95-certificaat van master voor zeeschepen met een brutotonnage van 3000 of meer;
- 2° houder zijn van een brevet van kapitein ter lange omvaart;
- 3° houder zijn van een diploma van licentiaat of master in de nautische wetenschappen, ten minste 24 maanden effectieve vaart verricht hebben als hoofd van de wacht op zeeschepen met een brutotonnage van 3000 of meer en gedurende ten minste 3 jaar een door het exploiterend bestuur of organisme als relevant omschreven ambt binnen een havenkapiteinsdienst hebben uitgeoefend.”.

Dirk DE KORT

Carl DECALUWE

Jan ROEGIERS

Jan PEUMANS

Lies JANS

Sas VAN ROUVEROIJ

Steve D’HULSTER